

ZAGREBAČKIM ROMARSKIM PUTOM

Klara Jasna Žagar, 14.05.2012

U znak sjećanja na blaženog Alojzija Stepinca HPD "Stanko Kempny" je 2001. godine osnovao planinarsku obilaznicu "Zagrebački romarski put". Obilaznica prolazi putom kojim je blaženi Stepinac hodočastio od zagrebačke katedrale preko Medvednice u Mariju Bistricu i natrag. Hodočasnički karakter obilaznice dao joj je ime "romarski", povezujući je tako s nekadašnjim hodočasnicima u Rim - romarima.

Obilaznica ima četrnaest obaveznih kontrolnih točaka koje imaju kulturni, povijesni i vjerski značaj. Stoga planinare-hodočasnike na obilazak prelijepe Medvednice mogu potaknuti i duhovni razlozi. Ja sam moju Medvednicu željela upoznati s hodočasničkog aspekta pa tako i krenuh na put.

Ksaver – XII. postaja Ksaverskog križnog puta Spasitelja i našeg naroda nalazi se na brdu Kalvarija u parku samostana svetog Franje Ksaverskog franjevaca trećoredaca - glagoljaša. Ispod Kalvarije nalazi se Kristov grob, a ponad njе crkva svetog Franje Ksaverskog iz 18. stoljeća. Na putu do Kalvarije naizmjenično se reda deset kapelica u čijim nišama se nalaze brončani reljefi i ploče s uklesanim tekstovima iz hrvatske povijesti te još dvije kapelice na kraju puta. Vjernici ovaj križni put rado obilaze, osobito u vrijeme Korizme. Vjeruje se da ga je počeo uređivati isusovac o. Stjepan Berger 1730. godine, a cijeli je prostor današnji oblik dobio obnovom 1925. godine.

Pri Mariji – Gospina slika nalazi se na usputnom stablu u Gračanskoj šumi u području zvanom Bjelčenica. Do nje se stiže šumskim putom iz Gračana preko Lonjšćine. Lijepa je šetnja kroz gustu, zelenu šumu uz šum potoka i cvrkut ptica. Spomen-raspelo i Pri Mariji uređeni su kao molitvena mjesta za žrtve iza Drugoga svjetskog rata koje su ubijene na području Medvednice.

Adolfovac je planinarsko sklonište za odmor i bijeg od kiše na Leustekovoj stazi u blizini okomite stijene Lonjske pećine koja je geomorfološki spomenik prirode. Staza je nazvana prema gradskom šumaru Albinu Leusteku koji ju je trasirao i omogućio planinarima lakši i ugodniji prilaz Sljemenu. Pored zavoja sljemenske ceste nalazi se spomen-ploča koju je HPD

postavio 1896. godine u znak zahvale zagrebačkom gradonačelniku Adolfu Mošinskom čijom je inicijativom izgrađena sljemenska cesta.

Sljemenska kapelica Majke Božje Kraljice Hrvata zamišljena je kao spomenik tisućgodišnjem hrvatskom Kraljevstvu i tisuću i tristotoj obljetnici pokrštenja Hrvata. Unutrašnjost joj je ispunjena freskama, povijesnim grbovima hrvatskih gradova i zemalja i reljefom Majke Božje s Isusom i hrvatskim narodom. Zamisao o izgradnji kapelice u djelu je pretočila skupina izletnika Marijine kongregacije koji su na jednoj bukvi pronašli trošnu sliku Majke Božje. Kapelica je završena 1933. godine, a blagoslovio ju je zagrebački nadbiskup Antun Bauer. Središte je sljemenske župe i omiljeno odredište planinara. U vrijeme zagrebačkih hodočašća u Mariju Bistrigu misna je slavlja u kapelici predvodio zagrebački nadbiskup Alojzije Stepinac.

Hunjka se nalazi na hrptu Medvednice na prijevoju sljemenske ceste Zagreb – Stubičke Toplice. Dobila je ime po humku-međašu. Među planinarama je poznata i kao Rauchova lugarnica jer je ovdje bila lugarnica vlasnika okolnih šuma. Pored planinarskog objekta se od 1994. godine nalazi raspelo koje su uz pomoć donatora postavili članovi HPD-a "Zanatlija" predvođeni tadašnjim predsjednikom Josipom Majnarićem. Raspelo je blagoslovio sljemenski župnik Slavoljub Jelinek. S Hunjke se pružaju lijepi vidici, na njoj se prostiru zelene livade, a i velik je izbor izleta na sve strane.

Gorščica je travnata visoravan na kojoj se nalaze dva planinarska skloništa. Veće je izgrađeno na temeljima drvene lugarnice poznate kao Kaptolska lugarnica, koja je sagrađena 1896., a izgorjela u požaru 1992. godine. Manje sklonište je u gospodarskoj zgradi uredio Jure Čorak. Stoga je Gorščica među planinarima poznata i pod nazivom "Kod Jure". Jure je na Gorščici na mjestu

nekadašnjeg raspela 1994. godine izgradio malu kapelicu. Kapelicu je blagoslovio pater Vlado Vlašić, a posvećena je Uzvišenju svetoga Križa.

Rumlec se nalazi u blizini nekadašnjih Ročićevih sjenokoša koje su danas obrasle šumom. Na trostrukom križanju putova na gromači se nalazi novi križ. Dvije nadstrešnice sa stolovima i klupama i informacijskim pločama mjesto su za odmor, ali i za informiranje o Marijanskem hodočasničkom putu koji je dio istoimenog međunarodnog hodočasničkog puta kroz Poljsku,

Slovačku, Austriju, Sloveniju i Hrvatsku. Nedaleko od križanja nalazi se izvor pitke vode, koji u sušnom razdoblju presušuje.

Tepčina špica je šumom obrastao vrh s ovećom ravninom na tjemenu s kojeg nema prostranih vidika. U šikari se naziru temelji nepoznatoga grada kojeg je prema legendi izgradio neki Kara po kojem se selo u podnožju Tepčine špice sa zagorske strane naziva Karivaroš. Na jugoistočnoj strani grebena uočava se polukružni oblik za koji se vjeruje da su ostaci kapelice Svetog Apostola. Na

ovom mjestu hodočasnički put napušta Prigorje i kreće prema Zagorju.

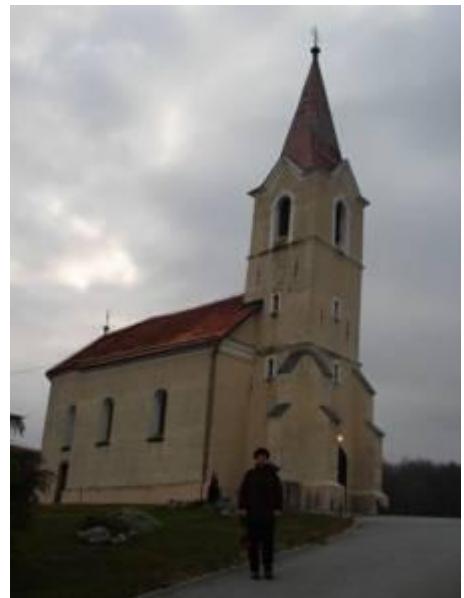
Marijansko svetište Majke

Božje Bistričke smješteno je među pitomim brežuljcima Hrvatskog zagorja. U ovom svetištu i prošteništu štaje se čudotvorni kip Majke Božje s Djetetom u naručju. Kip je kroz svoju povijest nekoliko puta bio skrivan od opasnosti koje su mu prijetile. Posljednji je puta pronađen i postavljen na oltar 1684. godine. Svetište u Mariji Bistrici postalo

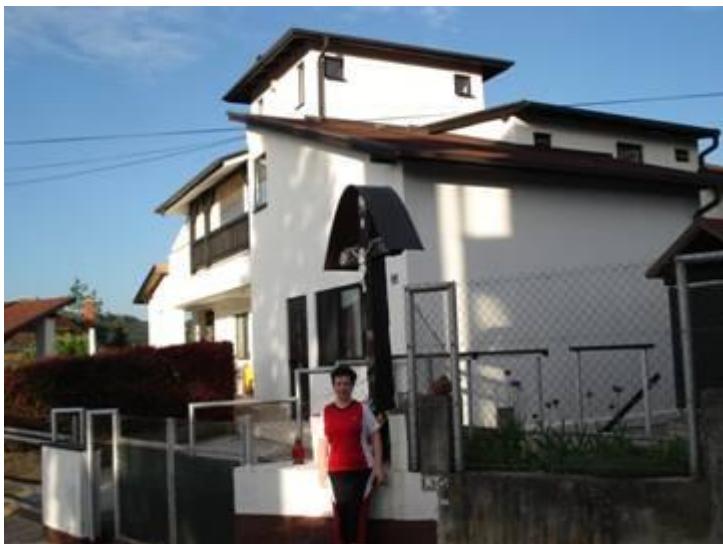
je nacionalno svetište još 1715. godine kad je Hrvatski sabor podigao velik zavjetni oltar i time odobrio pobožnost hrvatskog naroda prema Majci Božjoj Bistričkoj. Svoje prvo najveće slavlje doživjela je Marija Bistrica 15. kolovoza 1971. godine kad je u njoj održan XIII. međunarodni marijanski kongres. Biskupi su te godine svetište proglašili Hrvatskim nacionalnim svetištem Majke Božje Bistričke. Najveći povjesni i crkveni događaj je posjeta pape Ivana Pavla II. Mariji Bistrici i proglašenje blaženim zagrebačkoga nadbiskupa Alojzija Stepinca 03. listopada 1998. godine. Na brijegu nasuprot svetišta nalazi se Kalvarija s 15 postaja križnog puta.

Laz je malo naselje na kašinskom prijevoju na cesti koja povezuje Prigorje i Zagorje. Spominje se u 14. stoljeću kao vlasništvo zagrebačkog Kaptola. Seoska kapela je izgrađena u 17. stoljeću. Kapela je kasnije preuređena u crkvu, danas crkvu svetog Andrije. Pretpostavlja se da je na uzvišenju Gradišće nekada bila utvrda. Stanovnici Laza izrađuju drvene igračke i proštenarske štapove koji se mogu kupiti u Mariji

Bistrici. Laz je nekada bilo prolazno mjesto zagorskih seljaka na putu preko Medvednice do Zagreba.

Zavjetna kapela **Marije Snježne** župe Čučerje nalazi se ispod vrha Stražnjeca. Sadašnja kapela je izgrađena i blagoslovljena 1829. godine. Freskama ju je oslikao Ivan Tomljanović, a stihove je napisao Juraj Šušković Medved: "Gori divnoj spokoj i ljepotu daješ; Plamen zvijezdo vjere poj; Sačuvaj nam mir i vjeru čistu; Sav hrvatski narod svoj".

16. je stoljeću, prema legendi, na područje župe Sveti Šimun došao velikaš Markusz, koji je novačio sluge i kmetove za gospodarske i ratne svrhe. Stoga su njegovi radici i vojnici bili Markusczevi, a s vremenom se i naziv mjesta izmijenio iz Sveti Šimun u Markuševec. Župna crkva svetog Šimuna i Jude Tadeja izgrađena je u 15. stoljeću, a posebnu znamenitost predstavljaju vrata stara više od 400 godina, koja su preseljena s Medvedgrada. Ispod crkve se nalazi hodočasnička kapela iz 18. stoljeća, a do župnog dvora vodi špilja u znaku ukazanja Majke Božje Lurdske.

U Markuševcu završava Zagrebački romarski put.

Literatura: 1. (2004.) Planinarska obilaznica Zagrebački romarski put: Dnevnik i vodič. Zagreb. HPD "Stanko Kempny". 2. Kopić, J. (1984.) *Vodič po Medvednici*. Zagreb. PSGZ. 3. <http://www.zupa-markusevec.net/>; 4. <http://www.svetiste-mbb.hr/>

Selo **Bidrovec** pripada markuševečkoj župi. Već se u srednjem vijeku spominje kao posjed zagrebačkog Kaptola. Raspelo se nalazi u ulici Površnici neposredno prije odvojka ulice Gorščica.

Kapelica posvećena svetom Vidu sagrađena je 1932. godine u naselju **Markuševečka Trnava**. U kapelici se časte i sveti Lovro, kojem je proštenje 10.

kolovoza, i sveti Ivan Krstitelj, kojem je proštenje 24. lipnja. Lijevi zid kapele ukrašava kip Majke Božje. Markuševečka Trnava je planinarima poznata kao ishodišno mjesto za vršni dio Medvednice preko Gorskog zrcala i Hunjke. Znamenitost je Ročićev mlin koji je u potpunosti obnovljen kao kopija nekadašnjega starog mlina.

Župa svetog Šimuna i Jude Tadeja, a prema tome i župna crkva u Markuševcu jedna je od najstarijih u zagrebačkoj nadbiskupiji, a vjerojatno i u cijeloj Hrvatskoj. Župa se spominje već 1076. godine. Od davnine naselje poznato pod imenom Sveti Šimun, danas **Markuševec**, nalazi se pod Medvednicom. U

